

12 Απριλίου, 1991

[Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 134/90).

Διοικητική Πράξη — Εκτελεστή — Κατάσχεση — Δεν αποτελεί εκτελεστή πράξη αλλά πράξη εκτέλεσης και προπαρασκευαστική πράξη της δήμευσης — Δεν μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή.

Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Προσβαλλόμενες πράξεις — Διαδικασίες που αφορούν αστικά δικαιώματα ενώπιον άλλων δικαστηρίων — Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής. 5

Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Προσβαλλόμενες πράξεις — Παράλειψη ενέργειας ή πράξης — Προσβάλλεται με προσφυγή μόνον εφόσον πρόκειται για παράλειψη ενέργειας ή πράξης η οποία μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή. 10

Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζήτησε τρεις θεραπείες:

(Α) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση του καθ' ου η αίτηση με την οποία κατασχέθηκε το αυτοκίνητό του είναι άκυρη και παράνομη, και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα. 15

(Β) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η παράλειψη του καθ' ου η αίτηση να απαντήσει στην ένστασή του εναντίον της πιο πάνω απόφασης είναι άκυρη και παράνομη.

(Γ) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η παράλειψη του καθ' ου η αίτηση να επιστρέψει το αυτοκίνητό του ελεύθερο παντός βάρους ή να άρει τις αξιώσεις για καταβολή δασμού είναι άκυρη και παράνομη και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα. 20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

(1) Η κατάσχεση δεν αποτελεί εκτελεστή πράξη της διοίκησης αλλά πράξη εκτέλεσης αφενός και προπαρασκευαστική της δήμησης αφετέρου, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή.

5 (2) Οι θεραπείες που ζητά ο αιτητής υπό Β και Γ είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με διαδικασίες που αφορούν αστικά δικαιώματα ενώπιον άλλων δικαστηρίων και σαν τέτοιες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής υπό το άρθρο 146 του Συντάγματος.

10 (3) Όσον αφορά την παράλειψη του καθ' ου η αίτηση να απαντήσει στην ένταση του αιτητή δεν μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή γιατί παράλειψη εντός της έννοιας του άρθρου 146, σημαίνει παράλειψη ενέργειας ή πράξης η οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής βάσει του άρθρου αυτού.

15 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Lever Finance Ltd. v. Westminster (City) L.B.C. [1971] 1 Q.B. 222.

Denton v. John Lister Ltd. and another [1971] 3 All E.R. 669.

20 *De Keyser v. British Railway Traffic and Electric Company, Limited [1936] 1 K.B. 224.*

H. & D. Health and Diet Food Centre Ltd. v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 2756.

Kyriakides v. The Republic, 1 R.S.C.C. 66.

25 *Cyprus Flour Mills Co. Ltd. and Another v. The Republic (1968) 3 C.L.R. 12.*

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων με την οποία κατασχέθηκε το αυτοκίνητο του αιτητή υπ' αρ. εγγραφής SZ 173.

30 *Α. Σκορδής, για τον αιτητή.*

Στ. Θεοδούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

Ο Πρόεδρος κ. Α. Λοΐζου ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία:-

"Α. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση του καθ' ου η αίτηση που περιέχεται σε απόδειξη ημερομηνίας 8/12/89 υπ' αριθμό ΑΟ54453 σύμφωνα με την οποία κατασχέθηκε το αυτοκίνητο του Αιτητή υπ' αριθμό εγγραφής SZ 173 είναι άκυρη και παράνομη και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα. 5 10

Β. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η παράλειψη του καθ' ου η αίτηση να απαντήσει στην ένσταση του Αιτητή ημερομηνίας 8/12/89 εναντίον της πιο πάνω απόφασης του καθ' ου η αίτηση, είναι άκυρη και παράνομη.

Γ. Δήλωση ότι η παράλειψη του καθ' ου η αίτηση να επιστρέψει το πιο πάνω αυτοκίνητο στον Αιτητή ελεύθερο παντός βάρους ή και να άρει τις αξιώσεις για καταβολή δασμού είναι άκυρη και παράνομη και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα." 15

Η υπεράκτια εταιρεία "FERROMET INTERSTEEL and Co." εγγράφηκε στην Κύπρο στις 13 Ιανουαρίου, 1986. 20

Στις 5 Απριλίου, 1986, η εταιρεία Α. Στεφανίδης & Υιός Λτδ., κατάθεσε στο Τελωνείο Λεμεσού διασάφηση εισαγωγής από αποθήκη αποταμίευσης για εσωτερική κατανόηση για τον τελωνισμό ενός αυτοκινήτου MAZDA 323, 1.5 H/B GLX Automatic, αρ. πλαισίου 164088. Το αυτοκίνητο προοριζόταν για την υπεράκτια εταιρεία "FERROMET INTERSTEEL and Co." και τελωνίσθηκε ατελώς δυνάμει των προνομίων του Κώδικα Απαλλαγής 01.18 του Τέταρτου Πίνακα του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1978 (Νόμου Αριθ. 18 του 1978), αφού δόθηκε σχετική έγκριση με επιστολή ημερομηνίας 18 Μαρτίου, 1986. 25 30

Μετά την έκδοση από το Τελωνείο Λεμεσού της γνωστοποίησης προς το Τμήμα Οδικών Μεταφορών στην οποία αναγράφεται ότι το όχημα είναι αδασμολόγητο βάσει του Κώδικα Απαλλαγής 01.18/991 έγινε εγγραφή του αυτοκινήτου στις 8 Απριλίου, 1986, με αριθ. SJ 173, στο όνομα της εταιρείας.

Η υπεράκτια εταιρεία τερμάτισε τις εργασίες της στην Κύπρο από την 1η Οκτωβρίου, 1986, σύμφωνα με επιστολή των δικηγόρων της της ίδιας ημερομηνίας. Η Κεντρική Τράπεζα με επιστολή της ημερομηνίας 29 Ιουλίου, 1987, πληροφόρησε το Τμήμα Τελωνείων ότι η υπεράκτια εταιρεία έπαυσε να διατηρεί γραφείο στην Κύπρο και ότι έπρεπε να αποσυρθούν τυχόν ειδικές άδειες για κατοχή αδασμολόγητων αντικειμένων. Με επιστολή προς την εταιρεία ημερομηνίας 20 Αυγούστου, 1987, αντίγραφο της οποίας κοινοποιήθηκε στους δικηγόρους της, ανακλήθηκε η άδεια της εταιρείας για κατοχή αδασμολόγητων ειδών και ζητήθηκε όπως μέσα σε ένα μήνα διευθετηθούν τα αδασμολόγητα είδη που εισήχθησαν, είτε από την εταιρεία, είτε από δικαιούχο υπάλληλό της.

Στη συνέχεια, επειδή δεν είχε διευθετηθεί από την υπεράκτια εταιρεία το αδασμολόγητο αυτοκίνητο MAZDA 323 με αριθ. εγγραφής SJ 173, με επιστολή ημερομηνίας 14 Απριλίου, 1988, προς τον Ανώτερο Τελώνη Λευκωσίας δόθηκαν οδηγίες για εντοπισμό και κατάσχεση του αυτοκινήτου. Το αυτοκίνητο εντοπίστηκε από το Τελωνείο Λευκωσίας στην κατοχή του Κώστα Ορφανίδη (αιτητή), και κατασχέθηκε στις 8 Δεκεμβρίου, 1989. Ο κ. Ορφανίδης ανέφερε ότι αγόρασε το αυτοκίνητο στις 25 Οκτωβρίου, 1986, και παρουσίασε το σχετικό τίτλο ιδιοκτησίας (Παράρτημα 6) στον οποίο δεν υπάρχει ένδειξη ότι είναι αδασμολόγητο.

Ο αιτητής διά του δικηγόρου του αμφισβήτησε την κατάσχεση και αξίωσε την επιστροφή του αυτοκινήτου, αναφέροντας μεταξύ άλλων λόγων και το γεγονός ότι από τον τίτλο ιδιοκτησίας φαίνεται ότι το αυτοκίνητο είναι δασμολογημένο και ο αιτητής το αγόρασε ως δασμολογημέ-

νο.

Το Γραφείο Εγγραφής Οχημάτων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών με βεβαίωση του ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου, 1990, βεβαιώνει ότι κατά την εγγραφή του οχήματος και την έκδοση του τίτλου ιδιοκτησίας στις 8 Απριλίου, 1986, εκ παραδρομής δε σφραγίσθηκε με τη σφραγίδα DUTY FREE ο τίτλος ιδιοκτησίας. Η παράλειψη αυτή είχε ως αποτέλεσμα να γίνει μεταβίβαση του οχήματος σε μη δικαιούχο πρόσωπο. 5

Κατά την άποψη του Διευθυντή Τελωνείων, όπως εκτίθεται στην ένσταση, παρά την εκ πρώτης όψεως διάπραξη τελωνειακού αδικήματος, το οποίο δικαιολογούσε δήμευση του αυτοκινήτου, γνωστοποιήθηκε στον αιτητή απόφαση του Διευθυντή Τελωνείων, ότι ήταν διατεθειμένος να ασκήσει τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει των διατάξεων της τελωνειακής νομοθεσίας και να αποδώσει το κατασχεθέν αυτοκίνητο στον κ. Ορφανίδη, αν αυτός κατέβαλλε τους δασμούς και φόρους καταπόνησης που ήταν πληρωτέοι στις 25 Οκτωβρίου, 1986, όταν το αυτοκίνητο μεταβιβάστηκε σε μη δικαιούχο πρόσωπο οι οποίοι είχαν υπολογιστεί σε £2,934.78. 10 15 20

Ο αιτητής δεν αποδέχτηκε τη διευθέτηση που είχε προταθεί και κατάθεσε την παρούσα προσφυγή στις 20 Φεβρουαρίου, 1990.

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι η ενέργεια του Τμήματος Οδικών Μεταφορών να εγγράψει το αυτοκίνητο ως αδασολόγητο με βάση την οποία ο αιτητής αγόρασε το αυτοκίνητο καλόπιστα δημιουργεί μια πραγματική κατάσταση η οποία δεσμεύει τη διοίκηση με τρόπο ώστε να μην μπορεί να αξιώσει την καταβολή δασμού ή και να προβεί σε κατάσχεση του αυτοκινήτου. Η αρχή αυτή (estoppel) βρίσκει εφαρμογή και στο αγγλικό διοικητικό δίκαιο (βλέπε *Lever Finance Ltd. v. Westminster (City) L.B.C.* [1971] 1 Q.B. 222). Γίνεται επίσης παραπομπή και στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, στη σελ. 159, κάτω από τον τίτλο "Δέσμευσις εξ υφισταμέ- 25 30 35

νης πραγματικής καταστάσεως". Άλλος ισχυρισμός του αιτητή είναι ότι δεν έγινε δηλοποίηση κατάσχεσης και η κατάσχεση είναι ανατιολόγητη. Τέλος, ο αιτητής ισχυρίζεται ότι η κατάσχεση δεν είναι νόμιμη γιατί ο καθ' ου η αίτηση παρέλειψε να προχωρήσει στη δικαστική διαδικασία για έκδοση απόφασης δήμευσης, ότι η επίδικη κατάσχεση συνιστά προσπάθεια ανάκλησης άλλης διοικητικής πράξης (της έκδοσης του τίτλου ιδιοκτησίας του αυτοκινήτου) και ότι η πράξη της κατάσχεσης είναι αντίθετη με το Άρθρο 23 του Συντάγματος και την αρχή της χρηστής διοίκησης.

Είναι η θέση του Διευθυντή Τελωνείων ότι η διαδικασία δήμευσης είναι πραγματοπαγής (in rem) και ότι το επίδικο θέμα είναι μόνο κατά πόσο το αυτοκίνητο υπόκειται πράγματι σε δήμευση κατά τον ουσιαστικό χρόνο. Στηρίζεται γι' αυτό στην υπόθεση *Denton v. John Lister Ltd and another* [1971] 3 All E.R. 669, και *De Keyser v. British Railway Traffic and Electric Company, Limited* [1936] 1 K.B. 224, στην οποία στη σελίδα 231 αναφέρεται ότι το επιχείρημα που υποβλήθηκε ενώπιον των δικαστών, ότι ο ιδιοκτήτης του οχήματος δε γνώριζε την παράνομη χρήση του, ήταν ολότελα άσχετο με το μοναδικό ερώτημα που οι δικαστές είχαν να αντιμετωπίσουν και που ήταν αν με βάση τα γεγονότα το όχημα ενέπιπτε στην κατηγορία αντικειμένων που υπόκειντο σε δήμευση.

Εκείνο που πρέπει να εξετάσω πρώτα είναι, κατά τη γνώμη μου, το αν η επίδικη κατάσχεση συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη. Αν και το θέμα αυτό δεν εγέρθηκε από τους δικηγόρους το Δικαστήριο μπορεί να το εξετάσει αυτεπάγγελτα.

Στην υπόθεση *H. & D. Health and Diet Food Centre Ltd. v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 2756, αποφασίστηκε ότι η κατάσχεση δεν αποτελούσε εκτελεστή διοικητική πράξη αλλά ήταν αφενός πράξη εκτέλεσης και αφετέρου προπαρασκευαστική της δήμευσης. Στη σελίδα 2761 της απόφασης αναφέρονται τα ακόλουθα:-

"... The second act or decision which is a separate one and unconnected with the first is the decision to seize the goods which as such is an act of execution. This, as correctly stated by counsel for the respondents cannot be challenged by the present recourse as it is also a preparatory act to the eventual forfeiture of the goods which are so forfeited either on the expiration of the period prescribed by paragraph 3 to the 2nd Schedule to the Law No. 82 of 1967, if no objection to the seizure is served on the Director of Customs and Excise, or if such notice of objection is given, upon a finding by the District Court as a result of proceedings for condemnation".

Υιοθετώ τα πιο πάνω για τους σκοπούς της παρούσας προσφυγής και βρίσκω ότι η προσβαλλόμενη πράξη της κατάσχεσης δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη, αλλά πράξη προπαρασκευαστική και συνδεδεμένη με τη δήμευση, για την οποία πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία που προνοείται από το Νόμο.

Όσον αφορά τις θεραπείες Β και Γ αυτές είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με διαδικασίες που αφορούν αστικά δικαιώματα ενώπιον άλλων δικαστηρίων και σαν τέτοιες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Στην υπόθεση *Phedias Kyriakides v. The Republic*, 1 R.S.C.C. 66, λέχθηκαν τα ακόλουθα στη σελ. 73:-

"In the light of the above and having regard to all the circumstances of this particular case the Court is of the opinion that the alleged arrest of Applicant and seizure of his property, claims (2) and (4) above, were manifestly necessary to lead up to, and so closely interwoven with, prospective criminal proceedings against him that they cannot be the subject of a recourse to this Court under paragraph 1 of Article 146.

If the acts of the police, complained of in this case, did result in vesting the Applicant, for whatever reason, with an actionable right before the civil courts and if any

question of unconstitutionality of a law or decision or any question of interpretation of the Constitution should arise in relation thereto in proceedings before such courts, then a reference would lie to this Court either under Article 144 or Article 149 or under both in conformity with the principles laid down by this Court in its decision in Case No. 8/61".

5

10

Όσον αφορά την παράλειψη του καθ' ου η αίτηση να απαντήσει στην ένσταση του αιτητή, σχετική είναι η υπόθεση *Cyprus Flour Mills Co. Ltd. and Another v. The Republic* (1968) 3 C.L.R. 12, όπου λέχθηκε ότι παράλειψη εντός της έννοιας του Άρθρου 146, σημαίνει παράλειψη ενέργειας ή πράξης η οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής βάσει του Άρθρου αυτού.

15

Επομένως ούτε οι θεραπείες αυτές μπορούν να εξεταστούν στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας.

20

Σύμφωνα με όλα τα πιο πάνω, η προσφυγή αυτή απορρίπτεται, ενόψει δε των όσων ήδη είπα, δε θα εξετάσω τους νομικούς ισχυρισμούς που εγείρονται για να μην προδικάσω το αποτέλεσμα οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας που πιθανόν να εγερθεί. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.